

Vlaams
Parlement

stuk **41** (2010-2011) – Nr. 8
ingediend op 3 februari 2012 (2011-2012)

Vlaamse Ombudsdienst

Jaarverslag 2010

Verslag

namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door de heer Dirk de Kort

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Eric Van Rompuy.

Vaste leden:

de heer Ward Kennes, mevrouw Griet Smaers, de heren Koen Van den Heuvel, Eric Van Rompuy;

de heren Felix Strackx, Erik Tack, Christian Verougstraete;

de heren Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij;

de heren Ludo Sannen, Bart Van Malderen;

de heren Jan Peumans, Kris Van Dijck;

de heer Lode Vereeck;

de heer Filip Watteeuw.

Plaatsvervangers:

de heren Ludwig Caluwé, Dirk de Kort, Jan Durnez, Johan Sauwens;

de heer Joris Van Hauthem, mevrouw Linda Vissers, de heer Wim Wienen;

de heren Marino Keulen, Bart Tommelein;

de heren John Crombez, Bart Martens;

de heren Matthias Diependaele, Marc Hendrickx;

de heer Ivan Sabbe;

de heer Bart Caron.

Stukken in het dossier:

41 (2010-2011) – Nr. 1: Jaarverslag Vlaamse Ombudsdienst

– Nr. 2 t.e.m. 7: Verslagen

INHOUD

1. Toelichting door de heer Bart Weekers, Vlaams ombudsman en de heer Chris Nestor, onderzoeker	4
1.1. Algemeen beleid	4
1.2. Fiscaliteit.....	5
2. Reactie van de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport	6
3. Vragen en opmerkingen van de leden	8
4. Antwoorden van de Vlaamse ombudsman en van Vlaams minister Philippe Muylers.....	9
5. Inkohiering: aanvullende bespreking op 15 november 2011.....	10
Gebruikte afkortingen	12

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting besprak op 8 november 2011 het jaarverslag 2010 van de Vlaamse Ombudsdienst, in aanwezigheid van de heer Bart Weekers, Vlaams ombudsman, de heer Chris Nestor, onderzoeker bij de Vlaamse Ombudsdienst, en de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport. Op 15 november 2011 vond een aanvullende bespreking plaats over de inkohiering van de onroerende voorheffing.

1. Toelichting door de heer Bart Weekers, Vlaams ombudsman en de heer Chris Nestor, onderzoeker

1.1. Algemeen beleid

Zorgzame efficiëntie

De heer *Bart Weekers*, Vlaams ombudsman, zegt dat het onderdeel over het algemeen beleid onder meer de conclusies van het jaarverslag bevat. Een rode draad doorheen het Jaarverslag 2010 is het aanzuigeffect. Dat effect kwam bij tal van beleidsdiscussies ter sprake en het dook ook in diverse klachten op. De Vlaamse Ombudsdienst heeft in dat verband een aantal aanbevelingen geformuleerd over het omgaan met termijnen en over het realiseren van een behoorlijke termijnenbestuur. Het ging daar over verschillende beleidsdomeinen, bij Economie over de opleidingscheques bijvoorbeeld. De ombudsman hoedt zich er uiteraard voor om inhoudelijke appreciaties over de beleidskeuzes te maken, maar wordt wel vaak geconfronteerd met de grens die wordt getrokken als er beleid wordt gewijzigd en zeker als dat in tijden van besparingen gebeurt. In 2010 is dat een aantal keer goed gegaan, zij het soms met wat haperingen, zoals bij de IKG-discussie, maar een aantal keer bleef de ombudsdienst op zijn honger. Dat was voor het eerst het geval in 2009, rond de renovatiepremie. Daarnaast zijn er nog een aantal andere dossiers waarbij burgers zich terecht vragen stellen over een overheid die in tijdsnood verkeert en dan soms te brusk ingrijpt.

In het jaarverslag wordt een en ander ook concreter gemaakt, via de redelijke behandeltermijn. Dat begrip zit wat op de grens van efficiëntie en zorgzaamheid. De gevallen waarbij de redelijke termijn in 2010 in het gedrang kwam werden in kaart gebracht en daaruit bleek dat er op een aantal terreinen beterschap is of in elk geval hoop op beterschap. Uit de tabel op pagina 64 van het jaarverslag blijkt dat het daar onder meer gaat om de huisvestingssector, de toelagen en erkenning van buitenlandse diploma's en de groenestroomcertificaten. In de rechterkolom van die tabel staan de dossiers rond redelijke behandeltermijnen die de ombudsdienst in 2010 zorgen baarden en dat in 2011 nog altijd doen. Vooraan in die lijst staat het begin van achterstand bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen: Vlaanderen wou een probleem van redelijke behandeltermijn bij de Raad van State oplossen, maar wordt zelf van meet af aan geconfronteerd met problemen en die problemen zijn er ook dit jaar nog.

Klachterkenning en -registratie bij de Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid

De Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid hebben weliswaar vrij weinig contact met de burger, maar ze scoren jammer genoeg niet bijster goed voor de klachtenbehandeling op de eerste lijn. De Vlaamse Ombudsdienst gaat ervan uit dat Vlaanderen de ambitie moet hebben om klachten door de besturen zelf te laten oplossen. De ombudsdienst zelf komt dan op de tweede lijn. Die keuze werd tien jaar geleden gemaakt en die lijn moet worden doorgetrokken. Een aantal diensten doet het daar zeer goed, maar andere doen het heel wat minder goed. Tot de tweede categorie behoren de Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid, aan de andere kant van het spectrum staat Financiën en Begroting. De Klachtendienst Financiën functioneert zeer goed, maar zou nog meer inhoudelijk kunnen werken. Die dienst voelt zich nu blijkbaar soms wat geremd, ten onrechte. Zo wordt op de website uitdrukkelijk gemeld dat klachten over de inhoud van een beslissing over een bezwaar, buiten de bevoegdheid van de klachtendienst vallen. Het is uiteraard correct

dat daarvoor een administratieve procedure geldt, maar een klachtendienst mag zich niet beperken tot het afstoffen van de randjes en moet ook kunnen vaststellen dat de procedure al dan niet goed zit. Als de Vlaamse Ombudsdienst systematisch zou melden dat hij niet naar de inhoud van een klacht kijkt, verliest hij zijn bestaansreden.

1.2. *Fiscaliteit*

Proportionele vermindering onroerende voorheffing wegens leegstand

Heel wat burgers hebben nog steeds een probleem met de proportionele vermindering van de onroerende voorheffing wegens leegstand. Ook de ombudsdienst is daar al jaren mee bezig, maar werkt tot nog toe eigenlijk in de marge. Nu zou er eindelijk ook naar de inhoud moeten worden gekeken. Ook in 2010 ging het immers om problemen rond leegstand, onafhankelijk van de wil van de eigenaar. Het begrip van de ‘onafhankelijkheid van de wil van de eigenaar’ steunt op rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, maar is te vaag om het in de praktijk te hanteren. De Vlaamse Ombudsdienst is van oordeel dat de decreetgever de proportionele vermindering van de onroerende voorheffing wegens leegstand moet herbekijken. De beleidsdoelstellingen kunnen op een andere manier worden bereikt, met criteria op basis van nieuwe combinaties van gegevens uit bestaande databanken. De ombudsdienst heeft over deze behoorlijk gecompliceerde materie niet de wijsheid in pacht, maar beveelt wel zeer aan dat Vlaanderen hier werk van maakt.

Onregelmatige verzending van aanslagbiljetten

De heer Weekers zegt dat de klachten over de onregelmatige verzending van aanslagbiljetten inzake de onroerende voorheffing steeds terugkeren. Ook daaromtrent bestaat er duidelijk heel wat onvrede. Daarover werden al enkele constructieve gesprekken gevoerd met de Vlaamse Belastingdienst. Het is alvast positief dat er wordt gewerkt aan de technische problemen die tot nog toe een vlotte communicatie naar de burgers hinderden. Als een oplossing ten gronde echter te lang op zich laat wachten, moet Vlaanderen werk maken van een tegemoetkoming, in de vorm van een symbolische vermindering van de belasting-schuld.

Verkeersbelasting

De heer *Chris Nestor*, onderzoeker, zegt dat de overname van de verkeersbelasting door VLABEL in globo vlot is verlopen, maar dat er toch meer problemen waren dan de louter gevolgen van de invoering van de Europese nummerplaten. Tot gisteren waren er bij de Vlaamse Belastingdienst al 951 klachten binnengekomen over de verkeersbelasting. Dat is twee derde van het totaal van 1448 fiscale klachten. Wat de Europese nummerplaten betreft, is het probleem van de vertraging bij het schrappen van de oude nummerplaten bij de Dienst voor Inschrijving van de Voertuigen in deze commissie al aan bod geweest. Dat probleem werd uiteindelijk vrij snel opgelost. De meeste klachten gingen echter over een lange behandeltermijn en over de coördinatie met de federale overheid. Heel wat dossiers die de Vlaamse Belastingdienst inzake verkeersbelasting in 2011 moest behandelen, waren uiteraard nog zaken die nog op federaal niveau waren ingediend, maar nog niet afgehandeld waren. Een groot pakket betrof de terugbetaling van verkeersbelasting. Tot maart 2011 werd daar door VLABEL op geantwoord dat technische problemen bij het overnemen van de federale databank terugbetalingen onmogelijk maakten. Uiteindelijk kon maar vanaf april met een teruggave worden begonnen. Ook dan nog moesten vijfduizend mensen worden aangeschreven met het verzoek om hun rekeningnummer mee te delen. In het besef dat het daar om nummerplaten ging die al in augustus of september 2010 geschrapt waren en dat de betrokkenen dus acht tot negen maanden moesten wachten op een teruggave, kan bezwaarlijk van een vlekkeloze overname van de dossiers worden gewaagd.

Eenzelfde probleem van lange termijnen werd vastgesteld bij de afhandeling van bezwaren. Inhoudelijke antwoorden lieten op zich wachten omdat er te veel dossiers in omloop

waren, maar ook daar was er vaak een probleem met informatie die nog niet beschikbaar was. Zo moest iemand die, omdat zijn wagen nog niet rijklaar was, bezwaar aantekende tegen een belasting op inverkeerstelling, tot driemaal toe alle foto's en documenten opsturen. Het vlot en werkbaar integreren van de dossiers die van de federale overheid moeten worden overgenomen, is dan ook een aandachtspunt, ook voor volgende overnames van belastingen. Het gaat daarbij ook om kleinere zaken, zoals een ontvangstbevestiging bij vragen over de locatie van een dossier. Als er op die vragen geen enkele respons komt, leidt dat immers tot onrust bij de betrokkenen. Samengevat is er, anders dan bij de overname van de onroerende voorheffing, bij de verkeersbelasting niet zozeer sprake van onmiddellijke financiële implicaties als gevolg van foutieve aanslagbiljetten, maar het gaat wel om de behandeltermijnen, de uitwisseling van gegevens en onduidelijkheid bij burgers. Dat lijken misschien kleinere problemen dan die met foutieve aanslagbiljetten, maar voor de efficiënte dienstverlening en de klantvriendelijkheid zijn die aspecten wel degelijk belangrijk. De ombudsdienst vindt het dan ook zeer nuttig om de, voorlopig dus al 951, klachten grondig te analyseren, zodat daar lering uit kan worden getrokken met het oog op de komende overname van de inning van de registratie-, schenkings- en successierechten.

2. Reactie van de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

Verkeersbelasting

Minister *Philippe Muylers* merkt op dat in deze commissie, naar aanleiding van de bespreking van de vraag om uitleg (*Vragen* VI. Parl. 2010-11, nr. 2607) van de heer Marino Keulen, al vrij uitvoerig werd ingegaan op de problemen die er rond de verkeersbelasting zijn geweest. Bij het voorbeeld dat werd aangehaald van een nummerplaat die in augustus 2010 werd teruggestuurd, moet er wel rekening mee worden gehouden dat de federale overheid nog bevoegd was van augustus tot december 2010 en dat normaliter zo'n dossier binnen die termijn wordt geregeld. Nu is dat dossier blijkbaar blijven liggen en vervolgens overgeheveld, maar dan moet het nog terdege worden bekeken, want het is altijd mogelijk dat er nog problemen bij zijn. Van de ingekomen klachten zijn er intussen al 828 afgehandeld. Vijfentwintig klachten waren onontvankelijk en 803 ontvankelijk. Van de ontvankelijke dossiers waren er 294 gegrond en 509 ongegrond. Uiteraard wordt hier rekening mee gehouden met het oog op het uitwerken van oplossingen voor de toekomst. Veel van de problemen hebben overigens te maken met de communicatie tussen verschillende databanken.

Proportionele vermindering van de onroerende voorheffing wegens leegstand

Wat de aanbeveling betreft om een duidelijker criterium te zoeken dan het rechterlijk begrip 'onafhankelijkheid van de wil', merkt minister Muylers op dat om tot onvrijwilligheid te kunnen besluiten, de belastingplichtige moet kunnen bewijzen dat alle stappen werden gedaan om opbrengsten te krijgen voor zijn onroerend goed. De rechtspraak stelt dat dit het geval is als een onroerend goed dat te koop wordt gesteld, intussen ook te huur wordt aangeboden. Beleidsmatig en maatschappelijk kunnen daar weliswaar vragen bij worden gesteld en men kan zich ook afvragen waarom iemand die een woning te koop stelt, een vermindering van onroerende voorheffing moet krijgen. Uit de rechtszaken die er al zijn geweest, blijkt dat de rechters meestal het standpunt van de Vlaamse Belastingdienst bijtreden. Het klopt echter dat er hieromtrent veel klachten binnenkomen en dat brengt administratieve lasten mee, zowel voor de overheid als voor de belastingplichtigen. Er is alvast werk gemaakt van de inventarisatie en van duidelijkere communicatie op het Belastingportaal Vlaanderen. Er zal worden nagegaan of nog verdere verduidelijking mogelijk is, vooral wat de bewijsstukken betreft om de onvrijwilligheid aan te tonen. Daarnaast acht de minister het noodzakelijk om de bestaande regelgeving verder te laten onderzoeken en na te gaan welke optimalisaties of alternatieven mogelijk zijn.

Uiteraard moet men wel oog blijven hebben voor de huidige beleidsdoelstellingen en de maatschappelijke en fiscale doelgroep. De bestaande maatregel past immers in de strijd

tegen de verkrotting door leegstand. Via het toekennen van een vermindering van de onroerende voorheffing wil men eigenaars stimuleren die iets willen doen aan de leegstand, bijvoorbeeld door een huurder te zoeken of een verbouwing uit te voeren om het pand weer bewoonbaar te maken. Iemand die een onroerend goed doelbewust en vrijwillig leeg laat staan en dus niet alle mogelijke inspanningen levert om aan die leegstand iets te doen, mag dan ook geen recht hebben op een verlaging van de onroerende voorheffing. Dat zou immers een omgekeerd effect hebben en de leegstand stimuleren. De aanbeveling van de Vlaamse Ombudsdienst om naar andere criteria te zoeken op basis van nieuwe combinaties van gegevens uit bestaande databanken, zal zeker verder worden onderzocht. Zoals de ombudsman zelf al aangaf, gaat het hier echter om een vrij gecompliceerde materie. Er zijn inmiddels al een aantal mogelijkheden onderzocht. Eén daarvan is het vervangen van het begrip onvrijwilligheid door een beroep op het bevolkingsregister: aan de hand van een databank zou VLABEL kunnen nagaan of er al dan niet bewoning was gedurende de periode waarvoor een vermindering wordt gevraagd. Die gegevens zouden dan kunnen worden aanvaard als bewijs van het feit dat het onroerend goed niet gebruikt werd. Of de leegstand in die periode al dan niet vrijwillig was, kan daar echter niet uit worden afgeleid. Een andere theoretische mogelijkheid is het beperken van de periode waarvoor vermindering kan worden gevraagd, om te vermijden dat de leegstand jarenlang wordt gestimuleerd door de vermindering van de onroerende voorheffing. Dergelijke beperking houdt dan weer in dat ook situaties van onvrijwillige leegstand onder die beperking vallen. Eenvoudig zal het dus zeker niet zijn, maar als de ombudsdienst suggesties mocht hebben, dan zijn die uiteraard welkom.

Onregelmatige verzending van aanslagbiljetten

Minister Muylers wijst erop dat de problemen van onregelmatige en kort op elkaar volgende verzendingen van aanslagbiljetten deels te maken hadden met de ICT-problemen die gepaard gingen met de implementatie van het VFP. Die implementatie leidde tot enige vertraging bij de verzending en naderhand heeft VLABEL geprobeerd om die achterstand in te halen. Voor een aantal belastingplichtigen heeft dat tot gevolg gehad dat ze in 2010 meerdere aanslagbiljetten hebben ontvangen. Dat was onvermijdelijk om opnieuw tot een normaal verzendritme te komen. De achterstand werd succesvol weggewerkt en in 2011 kon dan ook opnieuw het normale verzendritme – van mei tot augustus – worden gehanteerd. Ook zonder ICT-problemen zullen er echter elk jaar een klein aantal aanslagbiljetten buiten het aanslagjaar worden verzonden. Dat heeft onder meer te maken met het streven van VLABEL naar een kwaliteitsvolle werking en naar correcte aanslagen. Bovendien is het niet aangewezen om naar iemand die bezwaar heeft ingediend al een nieuw aanslagbiljet te sturen als dat bezwaar nog niet (volledig) werd onderzocht. Daarnaast worden bepaalde inkohieringen voor verzending aan gedetailleerde controles onderworpen, zodat de vermindering waarop de belastingplichtige recht heeft, automatisch kan worden toegekend. Ook dat kan tot enige vertraging leiden.

VLABEL heeft al een aantal acties ondernomen om de problemen op te lossen. Zo wordt op de achterzijde van het aanslagbiljet de mogelijkheid aangeboden om de betalingen te spreiden. Dat kan niet alleen in geval van betalingsproblemen, maar ook wie twee aanslagen ontvangt binnen een periode van zes maanden kan automatisch een afbetalingsplan krijgen. Daarnaast heeft VLABEL ook gewerkt aan een systeem om kort op elkaar volgende verzendingen van aanslagbiljetten te vermijden. Vanaf aanslagjaar 2011 geldt als principe dat er minimaal een periode van zes maanden moet zijn tussen twee opeenvolgende verzendingen van aanslagbiljetten. Dankzij die maatregelen en doordat de achterstand werd goedge maakt zullen er vanaf het aanslagjaar 2011 jaarlijks maximaal twee aanslagbiljetten verstuurd kunnen worden. Dat een spontane begeleidende tekst of brief niets kost, zoals de ombudsdienst aanvoert, is niet helemaal correct, maar in elk geval wordt de mogelijkheid onderzocht om voor het aanslagjaar 2012 op het aanslagbiljet ruimte te voorzien om te communiceren over uitzonderlijke situaties. Kwijtschelding van een belastingschuld is alleen mogelijk binnen de grenzen van de belastingswetgeving en de

huidige regelgeving voorziet niet in de mogelijkheid van een compensatie. In dat geval zou trouwens sprake zijn van een schending van het gelijkheidsbeginsel. Deze suggestie van de ombudsdienst is dus ietwat buiten proportie. Met de geschetste maatregelen die VLABEL al heeft getroffen, zullen compensaties in de toekomst trouwens sowieso niet nodig zijn.

3. Vragen en opmerkingen van de leden

De heer *Sas van Rouveroy* kan zich aansluiten bij de reactie van de minister en zal zich dan ook beperken tot een paar aanvullende opmerkingen. De minister stelde terecht dat het bij de problematiek van leegstand gaat om de maatschappelijke opdracht om zoveel mogelijk verkrotting en leegstand te vermijden. Die ratio legis vereist per definitie het begrip onvrijwilligheid. De onroerende voorheffing wordt immers geheven op het ki en dat is een vermoedelijke huuropbrengst. Als die opbrengst door omstandigheden onafhankelijk van de wil niet wordt gerealiseerd, dan is het niet onlogisch dat de – in dit geval fiscale – sanctie niet wordt toegepast, via een vrijstelling van belasting op leegstand. Het begrip ‘onafhankelijkheid van de wil’ kan dus niet worden geschrapt, want het is een constitutief element van het beleid. Het klopt dat de bewijsvoering zeer moeilijk is, maar de minister wees er terecht op dat die niet kan worden vervangen door informatie uit het bevolkingsregister. Die informatie geeft immers alleen een indicatie over bewoning, maar zelfs dat niet altijd: op een tweede verblijf bijvoorbeeld is niemand gedomicilieerd. Als er geen domicilieadres is, is er dan ook niet meer dan een – weerlegbaar – vermoeden van leegstand. Dat de minister pogingen wil doen om het aantal klachten te verminderen, is correct, maar bij de mogelijkheden voor bewijsvoering zouden de steden en gemeenten best wel worden weggelaten. Nu al gaan burgers daar vaak aankloppen in de hoop een attest te verkrijgen waaruit hun onvrijwilligheid blijkt. Lokale besturen kunnen dergelijke attesten echter niet leveren.

Wat de onregelmatige verzending van aanslagbiljetten betreft, merkt de spreker op dat deze omschrijving taalkundig weliswaar correct is, maar juridisch verwarrend. Een onregelmatig aanslagbiljet heeft immers bepaalde tekortkomingen, bijvoorbeeld een vormgebrek, maar dat wordt hier uiteraard niet bedoeld. Ook in verslagen van de ombudsdienst wordt best een juridisch accuraat taalgebruik gehanteerd, dat zo weinig mogelijk leidt tot verwarring. Wat de grond van de zaak betreft, is het zo dat de aanslag voor de personenbelasting uiterlijk op 30 juni van het jaar volgend op het aanslagjaar moet zijn gevestigd. Als de belastingadministratie daar niet in slaagt, dan krijgt de belastingplichtige desgevallend alle voorafbetalingen terug. Ook inzake de onroerende voorheffing gelden er ongetwijfeld termijnen die door de administratie moeten worden gerespecteerd voor de inkohiering. Geldt mutatis mutandis dezelfde regeling voor de onroerende voorheffing als voor de personenbelasting? En hoe is het dan mogelijk dat iemand in een periode van acht maanden aanslagbiljetten krijgt voor de jaren 2007, 2008, 2009 en 2010? Kan het dat de aanslagen tijdig waren ingekohierd, maar om een of andere reden niet werden verzonden?

De spreker is het met de minister eens dat een symbolische vermindering van de belastingsschuld niet aangewezen is, omdat de gelijkheid van de belastingplichtigen daardoor in het gedrang kan komen. Het lijkt dan inderdaad logischer dat in die gevallen een gespreide betaling wordt toegestaan. De minister heeft eerder in deze commissie al aangegeven dat bij opeenvolgende aanslagbiljetten binnen de zes maanden, een spreiding in de tijd zal worden toegestaan. Dat zou dan ook best duidelijk worden meegedeeld, zodat de burger tenminste weet heeft van die mogelijkheid.

De verzending van een aanslagbiljet blokkeren omdat een bezwaarschrift werd ingediend over een vorig aanslagbiljet, lijkt de spreker echter geen goede zaak. Op die manier is de administratie er zelf de oorzaak van dat verschillende aanslagbiljetten binnen hetzelfde jaar moeten worden verzonden. Hij raadt dan ook aan om een bezwaarschrift afzonderlijk te behandelen. Als het gegrond wordt verklaard en er werd al een tweede aanslagbiljet verstuurd, dan kan ambtshalve ontheffing worden verleend op basis van dat bezwaarschrift.

En als er in dat concrete geval al een tweede bezwaarschrift werd ingediend, dan kan dat meteen worden behandeld op basis van de behandeling van het eerste. Anders loopt men het risico dat er in bepaalde gevallen jarenlang geen aanslagbiljet kan worden verstuurd.

Mevrouw *Griet Smaers* beaamt dat er een verschil is tussen niet tijdig verzonden aanslagbiljetten en onregelmatig verzonden biljetten. Zijzelf heeft weet van concrete gevallen waarin belastingplichtigen op één jaar tijd drie aanslagbiljetten hebben ontvangen. Het ging in concreto om aanslagbiljetten voor 2009, 2010 en 2011. In tegenstelling tot wat de minister hier zo-even stelde, is het probleem dus blijkbaar nog altijd niet opgelost. Ook op dit gebied heeft de overheid nochtans een voorbeeldfunctie. Voor de belastingplichtige is het een vorm van rechtszekerheid om te weten in welk jaar hij een aanslagbiljet mag verwachten en meerdere aanslagbiljetten op korte tijd brengen extra lasten mee. De spreker vraagt dan ook dat de nodige aandacht wordt besteed aan dit probleem en hoopt dat snel het correcte verzendritme zal kunnen worden gehanteerd.

De heer *Dirk Van Mechelen* stipt aan dat 951 klachten over de verkeersbelasting uiteindelijk nog vrij weinig is ten opzichte van het totale aantal dossiers. Elke klacht is weliswaar een klacht te veel, maar het is vooral belangrijk dat al 828 klachten zijn afgehandeld. De administratie zit dus op een normaal ritme en in het licht van de voorgeschiedenis van de overheveling ervan is dat een aangename verrassing. De kritische opmerkingen zijn terecht, maar er is ook heel wat in goede zin veranderd sinds Vlaanderen deze belasting zelf int.

Wat de vermindering van de onroerende voorheffing wegens leegstand betreft, is het een probleem dat de regelgeving zowel de administratie als de minister zeer weinig ruimte geeft om een vrijstelling te verlenen. Zonder de deur helemaal open te zetten, zou een versoepeling toch mogelijk moeten zijn. De Vlaamse Ombudsdienst kan daartoe wellicht nuttige suggesties doen.

De heer *Dirk de Kort* merkt op dat de ombudsman niet alleen een partner voor de burger moet zijn, maar ook voor de overheid. Als een administratie niet goed werkt, is het een goede zaak dat een burger dat kan signaleren aan de Vlaamse Ombudsdienst, zodat er kan worden bijgestuurd. Om haar taken van algemeen belang te kunnen uitvoeren, is een correcte inning van de belastingen belangrijk voor de overheid. De ombudsdienst zou ook op dat vlak aanbevelingen kunnen formuleren. Sommige burgers proberen trouwens blijkbaar op alle mogelijke manieren belastingen te vermijden, bijvoorbeeld door zich niet spontaan te laten inschrijven in de bevolkingsregisters, en men kan zich afvragen of er ook op dat vlak geen bijsturing nodig is. Iedereen zou er immers moeten toe bijdragen dat de overheid haar taken correct kan blijven uitvoeren.

4. Antwoorden van de Vlaamse ombudsman en van Vlaams minister Philippe Muyters

De heer *Bart Weekers* zegt dat mensen die manifest aansturen op ontwijking of uitstel van betaling van belastingen, bij de ombudsdienst aan de verkeerde deur aankloppen. De heer de Kort wees terecht op het probleem van burgers die de wederkerigheid verkeerd begrijpen en alleen aan rechten en niet aan plichten denken. Ook de Vlaamse Ombudsdienst wordt daar geregeld mee geconfronteerd. Wat de term 'onregelmatig' betreft, is het zo dat de Klachtendienst Financiën zelf gewaagt van het 'onregelmatige verzendritme van de aanslagbiljetten'. Het gaat met andere woorden om het ritme van de verzending dat onregelmatig is. Het begrip verzendritme komt in de regelgeving overigens niet voor. Wat de misschien wat provocatief geformuleerde aanbeveling betreft, moet er rekening mee worden gehouden dat de aanbevelingen in het jaarverslag aan het parlement zijn gericht. Beleid maken houdt keuzes maken in en het is niet omdat een regel wordt gemaakt waarbij verschillende situaties verschillend worden behandeld dat noodzakelijkerwijze het gelijkheidsbeginsel wordt geschonden.

Die aanbeveling is echter niet essentieel, die over de onvrijwilligheid is dat des te meer. De spreker heeft begrip voor de geformuleerde bedenkingen, maar wijst er wel op dat er een aantal juridische technieken bestaan, zoals de (on)weerlegbare vermoedens, die kunnen helpen om de beleidsdoelstellingen te behouden en tegelijk de zware maatschappelijke kosten aanzienlijk te verminderen. De ombudsman is het ook eens met wat werd gesteld over het gebrek aan discretionaire bevoegdheid bij fiscale geschillen. Die bevoegdheid zou inderdaad wat kunnen worden verruimd, maar dat moet dan wel met zeer grote omzichtigheid gebeuren, want aan de andere kant staat de gelijkheid van de belastingplichtigen.

Minister *Philippe Muylers* meldt met betrekking tot de vraag van de heer van Rouveroij, dat het niet de bedoeling is de lokale besturen bijkomende verplichtingen op te leggen. Er wordt vooral overwogen om bijvoorbeeld via het internet duidelijker te laten weten welke bewijslast kan helpen om zich op het principe van de onvrijwilligheid te kunnen beroepen. Of in het vermelde geval waarbij vier aanslagen op korte termijn werden verstuurd de inkohiering tijdig is gebeurd, zal nader worden onderzocht.

Wat de vermelde voorbeelden betreft van verzending van aanslagbiljetten, wijst de minister erop dat hij zelf al had aangegeven dat het ook in de toekomst niet uitgesloten is dat in bepaalde gevallen meerdere aanslagbiljetten worden verstuurd tijdens hetzelfde jaar. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn bij iemand die een bezwaarschrift heeft ingediend. Als er in zo'n geval al een nieuw aanslagbiljet wordt gestuurd als dat bezwaar nog niet werd onderzocht, bestaat immers het risico dat een nieuw bezwaarschrift wordt ingediend. Zoals al gemeld, zal er vanaf het aanslagjaar 2011 tussen twee belastingbrieven over de onroerende voorheffing in elk geval minimaal een periode van zes maanden zitten. Voorts wordt op de achterzijde van de aanslagbiljetten nu duidelijk vermeld dat wie twee aanslagen ontvangt binnen een periode van zes maanden, zonder verdere bewijsstukken een afbetalingsplan kan krijgen. De personen waarnaar mevrouw Smaers verwees kunnen dus hoe dan ook een spreiding van de betalingen bekomen. Die concrete gevallen zijn de minister niet bekend en hij kan daar dan ook geen uitspraken over doen.

In verband met de overname van de inning van de verkeersbelasting, stipt de minister nog aan dat het bedoeling is om uit die ervaring lering te trekken met het oog op de overname van de inning van de successie- en registratierechten vanaf 2015.

5. Inkohiering: aanvullende bespreking op 15 november 2011

In het kader van de begrotingsbesprekingen op dinsdag 15 november was er in de commissie een aanvullende bespreking over de inkohiering van de onroerende voorheffing.

Met betrekking tot de inkohiering van de onroerende voorheffing verwijst minister *Philippe Muylers* naar artikel 354, WIB'92: de aanslag mag worden gevestigd gedurende vijf jaar te rekenen vanaf 1 januari van het aanslagjaar. De vergelijking met de personenbelasting die in juni van het jaar achteraf moet gebeuren is hier totaal niet van toepassing. Men heeft eerst een hele reeks van aanslagbiljetten waar eigenlijk ten opzichte van het vorige jaar niets of amper iets is gewijzigd. Daar doet men een aantal steekproefcontroles op. Die kunnen zeer snel verstuurd worden. Dan heeft men de moeilijke of gedetailleerde aanslagen en deze waar effectief discussie over is. Aangezien er vijf jaar is, is daar de filosofie dat er geen nieuwe aanslagbiljetten worden doorgestuurd op het moment dat er nog discussie is. Er is het engagement om vanaf aanslagjaar 2011 altijd zes maanden tussen te laten om dan verschillende facturen op te sturen.

De heer *Sas van Rouveroij* vraagt of dan in tegenstelling tot de inkohiering van de personenbelasting, waar men drie of vijf jaar heeft (drie jaar wanneer er geen fraude aan de basis ligt, vijf jaar ingeval van fraude), Vlaanderen zich hier zelf een termijn van vijf jaar heeft aangemeten en volgens de spreker negen jaar ingeval van fraude. De essentie is dat waar de belastbare basis in de personenbelasting bijzonder complex is, de federale over-

heid daar drie jaar heeft om tot inkohiering over te gaan, en dat voor de onroerende voorheffing, waar het vestigen van de heffing en de belastbare basis relatief eenvoudig zijn, er vijf jaar is. Dat is twee jaar langer, wat toch bizar is als men de heffing van de onroerende voorheffing vergelijkt met de personenbelastingen.

Minister *Philippe Muylers* repliceert dat het een succes is dat men circa 25 tot 30 percent van de aangiften over de inkomsten 2010 in het aanslagjaar zelf heeft kunnen verwerken, dat dit bij de onroerende voorheffing 95 percent bedraagt. 95 tegenover 25 tot 30 percent is niettegenstaande de mogelijkheid om langer tot inkohiering te kunnen overgaan, een succes.

De heer *Sas van Rouveroij* repliceert dat door de minister wordt bevestigd dat de vestiging weinig complex is en dus de mogelijkheid er is om een groot percentage aan inkohieringen op korte termijn tot stand te brengen. In de onroerende voorheffing heeft men dus termijnen van vijf en negen jaar tegenover drie en vijf jaar in de personenbelasting. De enig mogelijke conclusie die men daaruit kan trekken is dat de Vlaamse administratie zichzelf veel tijd gunt voor de inkohiering van een op zich eenvoudige belasting.

Minister *Philippe Muylers* repliceert dat die conclusie niet helemaal juist is: men gunt zichzelf misschien wel tijd, maar men gebruikt de tijd niet want 95 percent wordt in het jaar zelf ingekohierd. Dat is voor hém de essentie van de zaak: het wetboek is wat het wetboek is. De administratie heeft die wetten niet geschreven noch die termijnen opgelegd.

Volgens de heer *Sas van Rouveroij* zijn die termijnen toch in en door het Vlaams Parlement vastgelegd bij decreet van 8 juli 2011 houdende diverse fiscale en financiële bepalingen. De federale wetgever en administratie gunnen zichzelf veel kortere termijnen voor zeer ingewikkelde belastingen zoals de personenbelastingen dan het Vlaams Parlement, de Vlaamse Regering en de Vlaamse administratie die zich een termijn van vijf en negen jaar hebben gegund. Hij betwist dan ook dat Vlaanderen wat ze zelf doet, sneller en beter doet. De realisatiegraad heeft er niets mee te maken want de onderliggende belastingaanslag is veel eenvoudiger.

Minister *Philippe Muylers* is het hier fundamenteel mee oneens: de realisatie is alles en niet de wetgeving. Moest Vlaanderen de vijf en negen jaar gebruiken, dan zou hij het eens zijn geweest met de heer van Rouveroij, maar het gaat over de realisatiegraad, niet de termijnen die hier zijn vastgelegd.

Het zou de heer *Sas van Rouveroij* verbazen mocht de realisatiegraad bij de federale overheid slechter zijn dan de realisatiegraad van de inkohieringen in Vlaanderen. Integendeel, de Vlaamse administratie heeft de laatste maanden wat dat betreft een moeilijke periode achter de rug.

Eric VAN ROMPUY,
voorzitter

Dirk DE KORT,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

ICT	informatie- en communicatietechnologie
IKG	inkomensgerelateerd
ki	kadastraal inkomen
VFP	Vlaams Fiscaal Platform
VLABEL	Vlaamse Belastingdienst
WIB	Wetboek van de Inkomstenbelastingen